

EEN PROJECT : "KLEMSKERKE-ZEEHAVEN" of "GRONDWET"

"Fantasie" betekent (ondermeer) de voortbrengselen van de menselijke verbeelding. Fantasten op bouwtechnisch gebied zijn nooit uit de wereld geweest. Misschien staat ooit in "De Plate" te lezen dat we de laatste storm zagen beuken tegen de dijk van de Albert I-promenade ???

Lang vóórdat Baron de Maere d'Aertrycke Brugge een zeehaven toebedeeld zag (zitting Parlement 23 augustus 1895), waren ijverige ekonomen of dagdromers ook al druk bezig met futuristische plannen uit te dokteren.

Zo iemand was bijvoorbeeld kapitein Emiel VERSTRAETE, professor aan de Militaire School en oud-officier, geattacheerd aan het hof van de hertog van Brabant. Hij had het plan opgevat om ten oosten van Oostende een grote handelshaven met een nieuwe stad, genaamd "Grondwet" te laten graven. Eén nieuw zeekanaal zou tevens Antwerpen via Temse, Sint-Niklaas, Lokeren, Gent en Brugge met de Noordzee verbinden om de concurrentie van Vlissingen of Calais te weerstaan.

Op 26 juli 1875 stelde hij dit vermetel plan op waaraan hij veel ruchtbaarheid gaf via de overvloedige verspreiding van een brochure "Solution pratique de la grave question d'Anvers-Terneuzen-Gand, par la création gratuite du port de Grondwet". Daarin droomde hij ondermeer van "... un port, le plus profond, le plus grand, le plus facile possible sur le littoral, à la tête de notre réseau ferré, qui aura toujours l'avantage d'être la ligne la plus directe entre l'Angleterre et la partie centrale du Continent...".

De nieuwe haven zou te Klemskerke komen, om volgende motieven : enerzijds valt dit punt buiten de zone van aanslibbingen veroorzaakt door de Schelde en anderzijds ligt de rede van Klemskerke op één internationale lijn met Aken en Londen. Een nuttige oppervlakte van 110 ha wordt voorzien, samen met een havendam van 3.500 m. Op een punt, 3.200 m ten oosten van onze havengeul zou deze "muur" loodrecht toelopen op de Stroombank, om dan af te buigen in oostwaartse richting. Totale kostprijs : 45 miljoen frank. In de naburige duinen en op het land, gewonnen op de zee, zou een stad verrijzen van 250 ha.

De stoutmoedige auteur gelooft dat een intelligente administratie al vlug een kapitaal van 55 à 60 miljoen weet bijeen te brengen bij de verkoop van gronden en durft het zelfs aan kandidaat te zijn bij een eventuele concessie.

Hoofdingenieur E. PIENS, nuchter als geen ander, stond in zijn rapport aan de minister (3 januari 1876) steviger met beide voeten op de grond. Het steeds maar uitbaggeren van massa's slijk en modder lijken wel een sisyfusarbeid te worden ! De weg naar zee vanuit de haven ligt noord-oost, daar waar de overheersende winden vanuit het westen waaien ! Welke zeeman waagt het zijn zeil binnen te loodsen met de wind pal op kop ? Ook zou de bouw van deze haven de kleine rede van Oostende volledig afsluiten van oostelijke kant. De stromingen die beuken op de kust schuren diepten uit van 6 à 10 meter. Wanneer je die devieert, werk je de verzanding in de hand.

Krachtdadig wees de hydrograaf het voorstel van de hand en verdween het voor goed in de ministeriële lade.

Gelukkig maar, anders zou onzer Karel JONCKHEERE wellicht niet geschreven hebben : "Oostende, een burgerlijk provinciestedje dat in de zomer in de euforie leeft een wereldstad te zijn..."

Ivan VAN HYFTE

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

JAARBOEK ETHNOLOGIA FLANDRICA

Door de "Leuvense Vereniging voor Volkskunst" werd onder leiding van Stefaan TOP een eerste jaarboek uitgegeven. Dit jaarboek (130 p.) omvat een vijftal referaten die op het eerste symposium van hogervermelde vereniging werd gehouden. De auteurs zijn :

- P. Derck : Vergelijkende studie van de mop en zijn vertellers ;
- I. Kalfas : Hedendaagse huwelijksgebruiken bij 41 Griekse paren in de gemeente Genk ;
- L. Bavay : Kapellen en kruisen te Mere ;
- A. Van Gorp : Het kinderlied in de basisscholen van Kasterlee en omgeving ;
- S.O. Cathain : Preservering the people's past.

Wie het jaarboek 1985 wil bestellen kan dat mits storting van 377 ₣ op rekening nr 000-1482802-60 van de "Leuvense Vereniging voor Volkskunde".

O. VILAIN

¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶ ¶

IN DIT NUMMER

- blz. 66 : J.B. DREESEN : Over visleursters te Oostende
- blz. 67 : J.B. DREESEN : De Nationale Vuurkruisenbond, Afdeling Oostende
- blz. 70 : N. HOSTYN : Architecten en Architectuur te Oostende tijdens het interbellum (3)
- blz. 73 : J. GHEERAERT : Er kwam een kapelaan uit Keulen (slot)
- blz. 78 : B. ELLEBOUDT : Archeologische vondst te Mariakerke
- blz. 83 : J. KLAUSING : Een liedje over de Kortestraat
- blz. 87 : N. HOSTYN : Drukwerk in verband met Oostende...
- blz. 88 : R. SOUTHEY : Journal of a tour in the Netherlands (vervolg en slot)
- blz. 91 : N. HOSTYN : Vergeten Oostendse kunstschilders van LXXXVIII tot CIII
- blz. 93 : O. VILAIN : Zeevisserijbeheer in vroegere eeuwen
- blz. 94 : I. VAN HYFTE : Een project : "Klemskerke-zeehaven" of "Grondwet"
- blz. 95 : O. VILAIN : Jaarboek Ethnologia Flandrica

TEKST OVERNAME STEEDS TOEGELATEN MITS BRONOPGAVE
